

НИТИ СЕ КО БРИНЕ, НИТИ РАСПИТУЈЕ ШТА СЕ ЗБИВА СА НАЈВАЖНИЈОМ ИНСТИТУЦИЈОМ У ДРЖАВИ. И КАКВЕ СУ СЕ ТО СИЛЕ И ТЕШКЕ ДИЛЕМЕ ИСПРЕЧИЛЕ И СПРЕЧИЛЕ ДА СЕ СКУПШТИНА, У КОЈОЈ НЕМА ОПОЗИЦИЈЕ НИТИ БИЛО КАКВЕ НЕИЗВЕСНОСТИ, НОРМАЛНО КОНСТИТУИШЕ И ИЗАБЕРУ ЊЕНИ ОРГАНИ

Писац ових редова је четири године био неформални извештач (такорећи, "незванични дистрибутер") веселих и трагикомичних договорштина из скупштинске клупе. Неки су те прилоге на овим страницама читали само као више или мање забавне скаске из Народне скупштине, мада би се они могли третирати и као документарни фрагменти континуираног суноврата и распада политичког живота у напредној Србији.

Смео бих се кладити и заклети да би се међу папирима који под именом "предлог измена и допуна закона" циркулишу скупштином слободно могла убацити одредба да ће, на пример, "бити стрељани сви тамнооки народни посланици мушког пола, текућег скупштинског сазива, старији од 40 година" – и да то нико не примети?!

Тешко је рећи да ли су том суноврату више доприносили сами посланици, својим понашањем и некомпетенцијом, да ли скупштинско руководство, да ли јавност и медији, или извршна власт својим потцењивачким односом... Али смо, мало по мало, дефинитивно дошли до фазе свеопште отупелости и равнодушности за све што се у скупштини и око ње збива. Штавише, смео бих се кладити и заклети да би се међу папирима који под именом "предлог измена и допуна закона" циркулишу скупштином слободно могла убацити одредба да ће, на пример, "бити стрељани сви тамнооки народни посланици мушког пола, текућег скупштинског сазива, старији од 40 година" – и да то нико не примети?!

Уколико би се огласило фамозно звонце са стола председавајућег, поменута одредба би била хладно изгласана, заједно са многим другим о којима високи народни представници подједнако немају појма, и била би примећена вероватно тек уколико би дошло до

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 14 септембар 2020 10:24

покушаја њене примене.

ДРЖАВА БЕЗ СКУПШТИНЕ

Као што сам већ говорио, многи су саучествовали у овој системској и систематској деградацији највише државне институције. Али нико тако и толико као актуелна политичка гарнитура. То ниподаштавање има различите облике, актере и рукавце. О многим од њих смо овде већ говорили. О начину заказивања и вођења седница, десетинама "обједињених" тачака дневног реда без икакве везе и смисла, двоструким аршинима председавајућих и бахатом односу према скупштинској мањини. О лажним амандманима, који се подносе само зато да би се потрошило време предвиђено за расправу и опозициони посланици спречили да дођу до речи итд.

Но, конститутивна седница новог скупштинског сазива дала је нови материјал овом већ

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 14 септембар 2020 10:24

ионако подебелом досијеу. Не. Није реч о лику и делима нових народних посланика, њиховим биографијама, гардероби и референцама. (Мада би и о томе могло разговарати.) Баш као и о начину на који су се, тј. после каквих избора су се нашли у скупштинским клупама. Али тема је нешто друго. Конститутивна седница 12. скупштинског сазива (изабраног на "крњим", корона-изборима 21. јуна) одржана је 3. августа, на самом истеку законског рока за њено конституисање. И на њој су само верификовани мандати и положена заклетва – и ништа. Није изабран председник скупштине. Нису изабрани потпредседници. Нису конституисана радна скупштинска тела. Ништа. Дата је пауза која, ево, и после скоро месец дана још увек траје. И то као да никоме не смета. Нити се ко брине, нити распитује шта се збива са најважнијом институцијом у држави. И какве су се то силе и тешке дилеме испречиле и спречиле да се скупштина у којој нема опозиције нити било какве неизвесности нормално конституише и изабере њени органи?

УВРЕДЕ КАО МАНИР

А свега четири године раније, 3. јула 2016. било је друкчије све.

Још један снс допринос теорији релативности. Или о томе како викенд прекид конститутивне седнице скупштине пре четири године може бити третиран као "пуч" и "удар на парламентаризам" - а садашњих 40 дана скупштинске тишине као нормална и рутинска "пауза" <https://t.co/7m2JbOQRuM>

— Ђорђе Вукадиновић (@djordjenspm) [September 13, 2020](#)

У ужареној атмосфери, на ивици инцидента, која је током читавог дана владала у скупштинској сали и коју су диктирали представници скупштинске већине, негде око 19 и 55, председавајући Драгољуб Мићуновић, који је као најстарији посланик водио конститутивну седницу 11. сазива, обратио се присутнима (цитирам према стенограму): "Господо народни посланици, радимо десет сати, од јутрос у десет. А сада је осам сати. Имамо још 33 говорника и неколико овлашћених који могу да говоре по пола сата. Према томе, наставак седнице заказујем у понедељак, у 10 сати."

Оно што, међутим, стенограм не бележи, а и ТВ камере су регистровале само делимично, јесте цика и вриска из оног дела сале у којем седе посланици СНС-а, а који су, као по команди, "спонтано" кренули ка столу председавајућег, засипајући времешног Мићуновића салвама увреда и псовки, међу којима се "ђубре маторо" и "ово је пуч" могу

Скупштина на "паузи" или осрамоћени парламентаризам

Пише: Ђорђе Вукадиновић
понедељак, 14 септембар 2020 10:24

третирати као, малтене, још најблаже и "најпристојније". Посебно се истицао председник Посланичког клуба СНС Александар Мартиновић, а међу најгласнијима биле су и будуће звезде тог скупштинског сазива Атлагић и Ристичевић. У истом духу и тону, сутра и наредних дана, осванули су и наслови у штампи блиској владајућој странци ("Скандал у скупштини", "Покушај пуча", "Осрамоћени парламентаризам").

Када се мало смирио, Мартиновић је на ванредној конференцији за штампу изјавио да је председавајући Драгољуб Мићуновић прекидом расправе о избору председника скупштине "учинио скандалозан потез, изван сваког доброг политичког обичаја". А Мартиновићева колегиница и потпредседница СНС Марија Обрадовић изјавила је за РТС да је реч о "тешкој злоупотреби функције председавајућег", те да се ради о "најсрамотнијем и најбезобразнијем начину председавања" због чега су – обратите пажњу – "изгубљена два дана у важном тренутку".

Као што се може и очекивати, званично саопштење на сајту Српске напредне странке било је још речитије. "Лажни демократа Драгољуб Мићуновић, председавајући на данашњој седници новог сазива Скупштине Србије, злоупотребио је на најбруталнији начин своју краткотрајну функцију и нанео дуготрајну срамоту српском парламентаризму", каже се у саопштењу СНС-а и додаје да је "на тај начин Демократска

странка, још једном, показала своје право лице".

"Представници ДС-а, без икаквог правног основа и скандалозно кршећи Пословник о раду током целе данашње седнице, онако како то само лажне демократе знају, самовољно, и на најбахатији начин, спречили су избор председника и потпредседника Скупштине Србије и даљи рад парламента, подсећајући грађане на своју стару праксу – урушавања институција", стоји у овом антологијском саопштењу СНС, и поентира да су "овим срамним чином" (одлагања тј. прекида седнице од петка увече за понедељак ујутро – прим. Ђ.В.) "кажњени сви грађани који чекају доношење модерних закона и даљи напредак Србије". И, на крају (готово у стилу Цицероновог "О темпора, о морес!"), иде ламент и неверица незаслужено анонимног аутора СНС-овог саопштења: "Несхватљиво нам је да се било ко тако грчевито бори против рада Скупштине, чији је једини циљ доношење закона и користи свим грађанима."

ПРИЛОГ ИСТОРИЈИ БЕШЧАШЋА

Дакле, да резимирамо. Мићуновићево одлагање, после целодневне расправе, конститутивне седнице од петка за понедељак било је пре четири године квалификовано као "скандал", "државни удар", "блокада скупштине", "урушавање институција", "срамота", "кажњавање грађана" и "кочење напретка Србије". А једномесечна скупштинска "пауза" – без избора председника и осталих скупштинских органа – пауза за коју нико не зна због чега је дата и не пита да ли ће се и када конститутивна седница наставити, нешто је нормално, разумљиво и рутинско. И како то да су се пре четири године, одлагањем избора председника и руководства скупштине од петка за понедељак "губила два важна дана" и "кажњавали сви грађани Србије", а сада се не губи месец дана, не кажњавају грађани петнаест пута више, не одлаже доношење модерних закона и не угрожава напредак Србије?!

Разуме се да стање са скупштином и демократијом у Србији није било бајно ни пре четири године (напротив!). Али поглед на овај живописан детаљ и ове две слике из нашег скупштинског живота добра је и пластична илустрација колико смо, у међувремену, у погледу деградације најзначајније демократске институције у држави још додатно "напредовали"

Није ово само тек једна бизарна епизода и прилог историји напредначких

двоструких стандарда, политичке недоследности и парламентарног бешчашћа. (Мада, наравно, јесте и све то.) Ово је показна вежба, такорећи, својеврсан политичко-антрополошки експеримент испитивања граница здравог разума и отпорности људског материјала, у свету у коме је све онако како МИ кажемо да јесте – било да је реч о Косову, епидемији, економском напретку, законским роковима или уставним стварима. У питању је симптом узрапредовале "орвеловштине", прошаране "дискретним шармом" и шмеком балканске крчме, примитивизма и бахатости. Јер, "црно је бело", "истина је лаж", а "слобода ропство". Порука је: можемо како хоћемо и како нам се ћефне. А већ и сам труд да се пружи какав-такав аргумент, нешто образложи или сувисло артикулише доживљава се као сувишан луксуз – а можда чак и као знак слабости.

Разуме се да стање са скупштином и демократијом у Србији није било бајно ни пре четири године (напротив!). Али поглед на овај живописан детаљ и ове две слике из нашег скупштинског живота добра је и пластична илустрација колико смо, у међувремену, у погледу деградације најзначајније демократске институције у држави још додатно "напредовали". При чему нико не може са сигурношћу рећи докле ће тај и такав "напредак" трајати. Али је више него јасно како се и у чему завршава.

(аутор је уредник нспм и бивши народни посланик)

[\(Време\)](#)